

A PTE Egyetemi Folyóirat-fejlesztési Bizottság alakuló ülésének eredményei 2025. 07. 01.

Felvezetés

A bizottság elnöke Tésits Róbert köszönti a résztvevőket. Tájékoztatja a tagokat, hogy a PTE Rectori Vezetői Értekezlete a 82/2025. (06.05.) sz. határozata értelmében 2025. június 16-tól nem szenátusi állandó bizottságként működik tovább.

Elmondja, hogy az alakuló Egyetemi Folyóirat-fejlesztési Bizottság általános célja továbbra is az egyetemi folyóiratok szakmai színvonalának erősítése, a publikációs tevékenység támogatása és a nemzetközi láthatóság növelése. A bizottság kiemelten foglalkozik az oktatók és kutatók tudományterület-specifikus publikációs munkájának összehangolt támogatásával, a fejlődési lehetőségek megosztásával, valamint együttműködések ösztönzésével. Feladatunk a jó gyakorlatok, minőségi sztenderdek, publikációs modellek és folyóirat-politikák átadása, valamint az átláthatóság közös fejlesztése, munkaterv alapján. Kiemelendő a szerkesztői és folyóirat-fejlesztési tevékenységek hazai és nemzetközi láthatóságának növelése, az erőforrások koordinációjának elősegítése, továbbá az intézményi kiadványok nemzetközi elismertségének növelésére irányuló javaslatok megfogalmazása.

A Rector Úr által delegált tagok listája elérhető a PTE adminisztrációk online felületén: https://adminisztracio.pte.hu/osszegyetemi_bizottsagok

Beszámoló az előző évek eredményeiről

Az ETK munkatársai tájékoztatnak, hogy az elmúlt évben a céloknak megfelelően közelebb hoztuk egyetemi folyóiratainkat a Scopus és Web of Science indexálási elvárásaihoz. Bár a bekerülés még sok szerkesztőség számára távlati cél, több köztes, megvalósítható lépést sikerült teljesíteni:

- *Támogatási rendszer bevezetése:* Többsávós pénzügyi modell alapján a komolyabb eredményeket felmutató, előrébb járó pályázó folyóiratok nagyobb összegű, a pályára most belépők pedig induló támogatást kaptak.
- *Részvétel és együttműködés:* A programban résztvevő folyóiratok könyvtári szakértőkkel együttműködve határozták meg fejlesztési mérföldköveiket.
- *Nemzetközi standardok alkalmazása:* A diamond open access elvárásainak megfelelő honlapfejlesztések szinte minden érintett folyóiratnál megvalósultak.
- *Nemzetköziesítés:* Jelentős előrelépés történt a szerkesztőbizottságok és tanácsadó testületek nemzetköziesítésében, valamint nőtt a külföldi szerzők aránya is.
- *Köztes indexálókba való bekerülés:* Több folyóirat bekerült a DOAJ és ERIH Plus adatbázisokba, ezzel érdemben nőtt a láthatóságuk.
- *Sikerek a nagy adatbázisokban:* Egy folyóirat már bekerült a Web of Science-be
- *Tudásmegosztás és hálózatépítés:* Aktív tapasztalatcsere valósult meg szerkesztőségek és külső szakértők között, továbbá az EDUC szövetségén keresztül nemzetközi pilot program is indult.

- *Átvilágítási rendszer fejlesztése:* Megkezdődött egy objektív folyóiratértékelési rendszer kidolgozása az Egyetemi Könyvtár bevonásával.

Az alakuló ülés feladatainak ismertetése

Az elnök tájékoztatja a tagokat, hogy a Pécsi Tudományegyetemen működő nem szenátusi állandó bizottságokról és az ad hoc munkacsoportok megalakításának rendjéről szóló 2/2019. számú rektori és kancellári együttes utasítás 3. §-a előírja, hogy a bizottság tagjai delegálnak póttagot, aki akadályoztatása, távolléte esetén helyettesíti őket.

Ugyanezen utasítás 12. §-a előírja, hogy az éves munkaprogramot előre ki kell dolgozni és a Raktori Vezetői Értekezlet számára véleményezésre 2025. július 15-ig meg kell küldeni. Itt fontos szempont, hogy 8. § (1) szerint a bizottság félévente legalább két alkalommal ülésezik.

A bizottság titkárát az elnök bízta meg, aki közreműködik a bizottság üléseinek előkészítésében, gondoskodik az emlékeztető elkészítéséről, hitelesítéséről, valamint az emlékeztető megküldéséről, és közreműködik a határozatok/állásfoglalások szerkesztésében. A bizottság titkárának Siposné Sterl Anett publikálás és kutatástámogató könyvtárost kértük fel, aki a felkérést elfogadta.

A 2025/2026-os tanévre vonatkozó céljaink meghatározása

A bizottság tagjai kijelölték a közeljövő főbb irányait, feladatait. A bizottság feladatai közé tartozik a nyelvi támogatórendszerek felhasználási lehetőségeinek feltárása, valamint a folyóiratok értékelési és átvilágítási szempontjainak finomítása. Kiemelt cél egy folyóirat Scopus, valamint egy másik folyóirat Web of Science adatbázisba való bekerülésének elősegítése. További törekvés a folyóirat-stratégiai jó gyakorlatok átvétele, különös tekintettel az irányelvekre, a szerkesztőségek munkáját segítő rendszerekre, valamint a szerkezeti, technikai és adminisztratív háttér fejlesztésére. Emellett hangsúlyos szerepet kap a minőségfejlesztési és nemzetköziesítési jó gyakorlatok adaptálása is, ideértve az átláthatóságot, az etikai normák érvényesítését és a lektorálási rendszerek korszerűsítését.

A fentiekhez kapcsolódóan a Bizottság elnökének munkaterv-javaslat a 2025/2026-os tanévre

A Bizottság 2025/26-os tanévre négy ülésszöponatot jelölt ki (2025. július, 2025. november, 2026. március és 2026. június), amelyekhez az alábbi témákat és feladatokat rendelte:

1. Alakuló ülés

Az első ülésen sor kerül az előző tanév munkájáról szóló beszámolóra, valamint a 2025/26-os év célkitűzéseinek megvitatására. Ekkor történik meg a bizottság titkárának felkérése, valamint a tanévi munkarend elfogadása.

2. Versenyképesség és folyóirat-fejlesztés: stratégiák és jövőkép

A második ülés középpontjában az ELTE tudománypolitikai szerepvállalása és a folyóirat-fejlesztés stratégiai kérdései állnak. A megbeszélés az alábbi szempontokra épül:

A hazai tudományos publikációs térben az ELTE meghatározó szerepet tölt be, amelynek erősítése érdekében kiemelt figyelmet kapnak az előadók és szerkesztők szerepei a publikációs

tevékenységek támogatásában. A folyóiratok minősége és nemzetközi láthatósága alapvető szempont, amely szorosan összefügg a működési irányelvek és a szerkesztőségi támogatási formák átláthatóságával és szakszerűségével. Ebben a folyamatban kiemelkedő jelentőséggel bír a kiadó és más háttérintézmények koordinált munkája, valamint a minőségfejlesztési és nemzetköziesítési elvárások következetes érvényesítése. A Scopus és WoS adatbázisok felé való elmozdulás elősegítése, a peer review rendszerek fejlesztése – például az Open Journal Systems alkalmazásával – szintén fontos irány. Mindezek mellett az etikai normák betartása és az átlátható szerkesztési folyamatok biztosítása nélkülözhetetlen. A folyóirat-politika stratégiai súlyát a rektori vezetés is kiemeli, amelyhez kapcsolódóan szükség van belső ösztönzők, pályázatok és egyéb támogatási formák biztosítására. A cél egy olyan intézményi gyakorlat kialakítása, amely egyaránt képes az ELTE saját célkitűzéseit szolgálni, és országos szinten is irányadó lehet. Az ülés teret ad a résztvevők számára, hogy saját problémáikat, kérdéseiket és jó gyakorlataikat is megosszák, ezzel is elősegítve a közös tanulást és fejlesztést.

3. AI-alapú nyelvi támogatórendszerek szerepe a szerkesztőségi munkában

A harmadik ülés a mesterséges intelligencián alapuló nyelvi támogatás szerkesztőségi hasznosítására fókuszál.

A Pécsi Tudományegyetem oktatói és kutatói számára 2025 májusától elérhető a Paperpal Prime szintű szolgáltatáscsomagja, így időszerűvé vált annak áttekintése, hogy miként illeszthető be ez az eszköz a tudományos szerkesztési munkába. A napirendi pont célja, hogy megvizsgáljuk a rendszer lehetséges felhasználási területeit a szerzők, szerkesztők és lektorok munkájában, valamint hogy közösen gondolkodjunk az alkalmazásával összefüggő lehetőségekről és kihívásokról. A megbeszélés során kiemelt figyelmet kapna a szerkesztői kontroll kérdése, valamint az is, hogy milyen nemzetközi gyakorlatok léteznek a hasonló rendszerek bevezetésére. Emellett áttekintjük majd a hozzáférési feltételeket, a jogi szabályozási hátteret, illetve a nyelvi sajátosságokból fakadó kérdéseket is. A napirend lehetőséget biztosít arra is, hogy a résztvevők saját tapasztalataikat, dilemmáikat és javaslataikat megosszák egymással.

4. Évzáró ülés – értékelés és összefoglalás

Az utolsó ülésen a bizottság áttekinti a tanév során szerzett tapasztalatokat, és elkészíti az éves összefoglaló jelentést a PTE vezetése számára.

A munkaterv megvalósításának javasolt módszerei

A bizottság tagjai meghatározták a találkozók lebonyolításának módszereit, amelyek szerint a testület évente négy alkalommal ülésezik, az őszi és a tavaszi félév során egyaránt két-két alkalommal. Az ülések összehívása megosztott Google-táblázat segítségével történik, ahol a résztvevők több lehetséges időpont közül választhatnak. Szükség esetén eseti munkacsoportok is kijelölhetők egy-egy konkrét téma kidolgozására. A tagok közötti egyeztetés e-mailen vagy online konzultációk formájában (Teams-csoportban) is történhet, igény szerint. A meghozott határozatok és beszámolók írásban kerülnek rögzítésre a titkár közreműködésével, majd Kóky Péter (EKT) feltölti azokat a honlapra.

A munkatervet a bizottság tagjai egyhangúlag jóváhagyták és a vezetői értekezlet számára határidőre eljuttatják. A munkaterv módosítása szükség szerint történhet az elnök kezdeményezésére, a tagok javaslatai alapján.